

Nystart för ett växande Alingsås

Flerårsstrategi **2019–2021**

Antagen av kommunfullmäktige 2018-12-12, § 226

INLEDNING

Läsanvisning flerårsstrategi 2019-2021	3
Flerårsstrategin i styrmodellen	4
Vision 2040	4
Nystart för ett växande Alingsås	5

EKONOMI

Övergripande styrning och ekonomisk planering	13
God ekonomisk hushållning	15
Ekonomiska slutsatser	17
Finansiell analys	18

MÅLUPPFYLLELSE

Prioriterade mål och indikatorer	20
----------------------------------	----

FINANSIELLA RAPPORTER

Resultatbudget	22
Balansbudget	22
Kassaflödesbudget	23
Finansieringen	24
Sammanställning av investeringsplan	25
Sammanställning av driftbudget	25

TILLVÄXTPROGRAM 2019-2028

Tillväxtprogram 2019-2028 - med Alingsås in i framtiden	26
Finansieringsplan för tillväxtprogrammet	30

Läsanvisning

Flerårsstrategi 2019–2021 Alingsås kommun

Flerårsstrategi 2019–2021 för Alingsås kommun pekar ut färdriktningen för kommunens utveckling. Flerårsstrategin innehåller resultat-, balans- samt kassaflödesbudget för de kommande tre åren, investeringsbudget för de kommande fem åren samt tillväxtprogram som sträcker sig över tio år.

Flerårsstrategin redogör för viljeinriktningen för verksamheten de kommande åren. Ambitionerna tar sig uttryck i de prioriterade målen, särskilt fokus samt fullmäktiges uppdrag till nämnder, styrelser och förbund.

Prioriterade mål och indikatorer

Till de prioriterade målen kopplas indikatorer vars utfall följs upp per helår. Nämnder, bolag och förbund ska i enlighet med kommunens styrmodell formulera åtaganden till de prioriterade målen. Åtagandena sträcker sig över planperioden. Tillhörande nyckeltal ska på ett tydligt sätt indikera vart arbetet med åtagandena är på väg och vara möjliga att följa upp löpande under året. Det är av största vikt att nämnderna beslutar om åtaganden med en tydlig koppling till de prioriterade målen samt tillser att åtagandena är mätbara löpande under året. Uppföljning sker i samband med kommunens tertialbokslut.

Uppdrag

Kommunfullmäktiges uppdrag till nämnder, bolag och förbund ska utföras under första året i planperioden. Arbetet med uppdragen ska följas upp löpande under året och slutredovisas i samband med årsbokslutet. Uppföljning sker i samband med kommunens tertialbokslut.

Särskilt fokus

Utöver prioriterade mål, indikatorer och uppdrag lyfter Alliansen fram ett antal områden som särskilt ska präga nämnders, bolags och förbunds löpande arbete under planperioden.

Flerårsstrategin i styrmodellen

” Kommunfullmäktige fastställer varje år en flerårsstrategi som omfattar de nästkommande tre årens verksamhet. Fullmäktiges programförklaring med fullmäktiges prioriterade mål är grunden för flerårsstrategin. I flerårsstrategin kopplas relevanta indikatorer för ekonomi, kvalitet och volym till vart och ett av fullmäktiges prioriterade mål för att göra dem mätbara. Utgångspunkten är att fullmäktiges prioriterade mål ligger fast under hela mandatperioden, men om de ska revideras görs detta i flerårsstrategin. I flerårsstrategin fastställs också budgeten för det kommande året och de ekonomiska ramarna för de nästkommande två åren.

Antagen av kommunfullmäktige den 25 maj 2011 § 79, reviderad 2014-12-10 § 156.

Vision 2040

”Alingsås är Västsveriges vackraste kulturstad i en levande bygd.
Genom nytänkande, engagemang och tillgänglighet skapar vi livskvalitet för alla”

De fem fokusområdena i visionen är:

- Vackra miljöer
- Livskvalitet
- Experimentlust
- Omställning
- Tillsammans

Nystart för ett växande Alingsås

Alingsås kommun har stor potential, med tusentals människor som går till jobbet varje dag, pendlingsavstånd till Göteborg, väldigt många driftiga företagare, en fantastiskt vacker stadskärna och en idyllisk landsbygd. Om den potentialen utnyttjas till fullo finns stora förutsättningar för hela Alingsås att växa och frodas, på ett sätt som gynnar alla kommuninvånare genom fler jobb, en bättre välfärd och ett rikare kultur- och föreningsliv.

Då behövs en nystart. I denna flerårsstrategi inleds den nystarten, med kraftfulla initiativ och satsningar som syftar till att vända den negativa trenden med ett sjunkande resultat i företagsrankningen, öka byggandet av bostäder och utveckla nya områden, samt förstärka välfärden i form av vård, skola och omsorg med hög kvalitet och tillgänglighet.

Flerårsstrategin genomsyras också av ett klimattänk, där grön tillväxt står i fokus för att Alingsås kommun ska vara med och bidra till den gröna omställning som krävs för att trycka tillbaka klimatförändringarna.

De åtgärder som presenteras spänner över hela kommunen, stad som landsbygd, för att hela Alingsås ska kunna växa.

Allting sker utan undantag inom ramen för en ansvarstagande ekonomisk politik, där varje skatte-krona används varsamt och Alingsås rustas för en nedgång i konjunkturen.

Bärande idéer för Alliansen 2.0

Vårt Alingsås börjar med människan och vi tar ansvar genom att skapa goda förutsättningar för arbete, utveckling och välfärd. Vi vill lägga grunden för ett rättvist och säkert samhälle som håller ihop, där människor kan känna trygghet, ta egna initiativ, förverkliga sina ambitioner och där familjen och det civila samhället står starka. En ansvarsfull politik slår inte bara vakt om det goda i dagens Alingsås, utan öppnar också för förnyelse.

Den förnyelse vi nu ser är nödvändig och innebär ett delat ledarskap med tydliga ansvarsområden och talespersoner inom varje ansvarsområde. Det innebär också ett stort och medvetet arbete för att uppnå ett tillitsfullt ledarskap omfattande hela den kommunala organisationen.

Våra gemensamma värderingar

Alliansen vilar på värden som frihet, ansvar, rättvisa, jämställdhet och medmänsklighet. Våra grundläggande idéer och värderingar bygger på tolerans och respekt för den enskilda individen och människors lika värde. Vi har tilltro till varje människas inneboende kraft, förmåga och vilja att ta ansvar för sitt liv.

Därför vill vi att beslut, som bara rör den enskilda individen, ska flyttas från de politiska sammanträdesrummen till människan själv. Beslut ska fattas så nära den som berörs som möjligt. Det är först när den egna förmågan att ta ansvar inte räcker till som politiken ska träda in.

En förutsättning för ett medmänskligt och tryggt samhälle är att människor bryr sig om varandra. Alingsås kommunala förvaltningar kan inte, och ska inte, ha monopol på att hjälpa människor som behöver stöd. Enskilda människor, kyrkor och samfund, föreningar, organisationer och näringsliv måste finnas med i detta arbete. Alingsås kommun ska dock självklart ta ett stort socialt ansvar när den egna förmågan inte räcker till. Det krävs en fördjupad dialog och utökat samarbete mellan kommunen och samhällets olika aktörer för att vi tillsammans skall kunna fortsätta bygga det goda samhället.

Som förtroendevalda ska vi företräda alingsåsarnas intressen, oavsett vem man är och var i kommunen man bor. Det innebär inte att vi ska detaljreglera verksamheter eller utföra all service i kommunal regi. Tvärtom vill vi uppmuntra människors egna initiativ och ansvarstagande. Individen och familjen, liksom det civila samhället står i centrum för vår politik.

Alliansens gemensamma förhållningssätt i politiken är att värna de grundläggande värderingarna samtidigt som vi söker ständig förnyelse av hur, och därmed med vilka verktyg, målen ska nås.

Välfärdens kärna

Att ge goda förutsättningar för de stora välfärdsområdena förskola, skola, äldreomsorg, individ- och familjeomsorg samt stöd till människor med funktionsnedsättning är också i fortsättningen basen för kommunens ansvar. Huvuddelen av kommunalskatten ska gå till dessa områden. Med de nämnda prioriteringarna som grund ser vi också behov av att kommunen är aktiv och drivande på en lång rad områden. Svenska kommuner har i en internationell jämförelse ett mycket brett ansvarsområde och ett modernt samhälle förutsätter många välfungerande samhällsfunktioner. Genom klok politik och bred samverkan med det civila samhället – individer, kyrkor, föreningar och företag – ska Alingsås fortsätta att utvecklas. Detta är samverkansområden som vi avser att fördjupa ytterligare.

Jämställdhet

Jämställdhet är när kvinnor och män, flickor och pojkar, har samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter inom livets alla områden. Det har de inte i dag, vilket innebär att jämställdhetsarbetet är viktigt för att värna mänskliga och demokratiska rättigheter. Diskriminering, kränkning, sexuella trakasserier och hedersrelaterat våld får inte förekomma och ska beivras. Barn och vuxna ska alltid bemötas av respekt och tolerans. Varje individ har också ett ansvar att bemöta andra med respekt och tolerans. Förskolor, skolor, föreningar och arbetsplatser som präglas av mångfald, likabehandling och jämställdhet tar till vara människors kompetens, skapar kraft och bidrar till en bättre arbetsmiljö. På samma sätt är en jämställd och öppen kommun attraktiv, vilket främjar trivsel, tillväxt och utveckling. Att följa upp lönekartläggningar och öka kunskapen i jämställdhetsfrågor inom varje politikområde är viktigt i arbetet för förbättrad jämställdhet.

Demokrati

Demokrati är en av det fria samhällets hörnpelare, där politiska partier och folkrörelser med många aktivt engagerade spelat en avgörande roll i samhällsutvecklingen. Antalet förtroendevalda och medlemmar i de traditionella folkrörelseorganisationerna har dock under de senaste decennierna minskat kraftigt. Vi tar detta på stort allvar och vill därför arbeta med att slå vakt om och stärka demokratin genom medborgardialoger, användande av ny digital teknik samt ge ökat ansvar för dessa frågor i såväl kommunstyrelsen som övriga nämnder. Alingsås kommun ska vara en transparent kommun, där vi löpande informerar om vilka förändringar som planeras och genomförs i kommunen och där vi möjliggör en levande och ständigt pågående dialog om utvecklingen av Alingsås kommun.

Det är också angeläget att förstärka nyanländas utbildning i såväl demokrati som jämställdhetsfrågor. För att främja demokratin måste det i kommunen finnas processer som ger medborgarna förutsättningar att delta i samhällsutvecklingen. Genom en medskapande medborgardialog kan kommunens invånare få en större delaktighet i viktiga frågor.

En kommun fri från korruption och misskötsel är en förutsättning för att kunna hushålla med kommunens ekonomi och bedriva en bra verksamhet. Därför behövs en visselblåsarfunktion. Att kunna rapportera missförhållanden utan att drabbas av negativa konsekvenser är viktigt för att upprätthålla invånarnas förtroende för kommunen som organisation.

Attraktiva arbetsplatser

Alingsås kommun skall till alla delar vara en attraktiv arbetsplats så att kommunen kan attrahera och behålla kompetenta medarbetare i en väl fungerande och engagerad organisation, där medarbetarna trivs, känner arbetslust och arbetar med ständiga förbättringar.

Det krävs att ledning och styrning utgår från ett tillitsbaserat synsätt. Det gäller såväl politiker som tjänstemän samt att allas insatser stöds av modern digitaliserad teknik i en arbetsmiljö som är modern.

Det är av avgörande betydelse att Alingsås kommun kan attrahera kompetent personal att såväl söka sig till vår kommun som att våra befintliga medarbetare känner glöd, engagemang och vilja att fortsätta utveckla kommunens verksamheter. Alingsås kommun ska ta tillvara personalens engagemang och kunskap.

Vi anser att det är angeläget att stödja cheferna i deras uppgifter, främja en god arbetsmiljö och minska sjukfrånvaron. Att skapa en vi-känsla, ökad delaktighet och stolthet över att vara en del av vår kommuns utveckling är vår utgångspunkt. Detta innebär att kommunen skall utveckla program och metoder så att hela organisationen har en gemensam kultur och värdegrund.

Jobb och företagande

Företagens betydelse för att skapa jobb i kommunen kan inte överskattas. Dessutom levererar de produkter och tjänster som får alingsåsarnas vardag att fungera. Det är därför viktigt att Alingsås kommun skapar goda förutsättningar för att starta och driva företag. Kommunen ska underlätta och uppmuntra företagandet i kommunen. Regelbördan bör hållas nere och ständigt ses över, servicen och attityden till företagarna måste förbättras och konkreta åtgärder ska vidtas för att företagens möjligheter att växa ska öka. Ett fritt företagande är en förutsättning för att Alingsås kommun ska fungera på bästa sätt.

Alingsås kommun har under flera år tappat placeringar i Svenskt Näringslivs ranking av kommunernas företagsklimat. Plats 237 av 290 är helt oacceptabelt. Därför krävs en nystart. Vi behöver vidta kraftfulla åtgärder på bred front för att vända den negativa trenden och återskapa det mycket goda företagsklimat som Alingsås kommun en gång hade.

Kommunen förstärker fokus på att uppnå ett gott företagsklimat.

De delar av företagsrankningen där Alingsås kommun hamnar lägst handlar om attityden mot företagarna, både från politiker och tjänstemän. Det är därför viktigt att kommunen jobbar målinriktat för att öka servicen till näringslivet och förbättra dialogen med företagarna.

Genom kontakter och studiebesök hos jämförbara kommuner med bra företagsklimat skapas kontakter på ledningsnivå för vägledning och inspiration. Kommunen har omorganiserat näringslivsarbetet och inrättat nya funktioner för att förbättra arbetet med näringslivsfrågor. Det bör även ske fler riktade företagsbesök från politiker.

Framgång i näringslivsarbetet och ett attraktivt företagsklimat präglas också till stor del av hur väl kommunen lyckas i sitt övriga arbete. För att skapa förutsättningar för ett expansivt näringsliv krävs bland annat ett utbud av varierande boendemiljöer, fungerande infrastruktur och kollektivtrafik och en väl utbyggd kommunal service och hög kvalitet i våra skolor. Våra skattepengar ska användas klokt och kommunen ska inte medverka till att konkurrensen på marknaden snedvrids.

Ett annat sätt att stärka företagsklimatet är att korta handläggningstiderna, inte minst när det gäller bygglov och planbesked, vilket behandlas mer utförligt under avsnittet om samhällsbyggnad.

Särskilt fokus

- Att aktivt verka för att Alingsås på ett markant sätt förbättrar förutsättningarna för företagande med målsättning att kommunen får ett av landets bästa företagsklimat.
- Förbättra informationen till näringslivet och öka dialogen mellan kommunen och företagarna.
- Jobba aktivt med att förbättra attityden till företagen och öka servicenivån.
- Det intensifierade arbetet med digitalisering i den egna organisationen ska fortgå.

Uppdrag

- Samtliga nämnder ges i uppdrag att fler personer med lönestöd ska anställas i den kommunala organisationen samt följa upp utfallet årligen.
- Samtliga nämnder ges i uppdrag att öka extern medfinansiering, exempelvis från EU, om det inte medför bestående kostnader.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att informera företag om upphandlingsförfarandet för att underlätta för fler att delta i upphandlingar.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa ökad tillgång på såväl bostads- som verksamhetsmark.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att göra en översyn av kommunala bestämmelser, i syfte att minska regler för företagen.

Samhällsbyggnad

Alingsås är en expansiv kommun och befolkningen växer varje år. Det är i grunden väldigt bra, men skapar också utmaningar när det gäller tillgång till bostäder och en infrastruktur som kan hantera befolkningsmängden. I Alingsås råder bostadsbrist, inte minst bland ungdomar, och infrastrukturen är i behov av utveckling för att på ett tillfredsställande sätt kunna svälja trafikflödet.

Därför måste byggtakten öka och viktiga infrastrukturprojekt inledas så snart som möjligt i enlighet med tillväxtprogrammet. Vi gör därför en satsning och avsätter medel för att kunna påbörja nödvändiga planprogram, trafikutredningar, med mera. Tillväxtprogrammets investeringar kräver ett strategiskt planeringsarbete som behöver påbörjas snarast möjligt.

Det finns ett stort behov av att handläggningsprocesserna i byggärenden blir snabbare och smidigare. Det krävs krafttag i form av ett förbättrat arbetssätt som skapar större effektivitet och en förändring av inställning och arbetskultur kring byggrelaterad ärendehantering.

Särskilt fokus

- Öka byggtakten, framför allt när det gäller bostäder. Extra fokus på mindre hyreslägenheter.
- Inled det strategiska planeringsarbetet med viktiga infrastruktur- och bostadsprojekt enligt tillväxtprogrammet.
- Korta ned handläggningstiderna för byggärenden och se över interna rutiner för att effektivisera bygglovshantering.
- Jobba aktivt med att förbättra attityden och informationen till den som söker bygglov eller har andra byggrelaterade ärenden hos kommunen.

Uppdrag

- Samhällsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att undersöka hur man kan möjliggöra fler privata initiativ till byggnation av mindre och billiga lägenheter.
- Samhällsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att inom ramen för det kommunala uppdraget effektivisera bygglovshantering.
- Samhällsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att öka debiteringsgraden inom plan- och bygglovsverksamheten för att öka självfinansieringsgraden.
- Samhällsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att säkerställa att byggherredriven planprocess genomförs och blir effektiv.

- Samhällsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att utforma mer flexibla detaljplaner i enlighet med tillväxtprogrammets intentioner.
- Samhällsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att öka dialogen med Västtrafik för att undersöka möjligheterna till utökade turer med kollektivtrafiken.
- Samhällsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att i dialog med exploatörer undersöka vilka mindre bostadsprojekt på planlagd mark som finns i dag, i syfte att prioritera och snabbbehandla dem för att få fler bostäder på plats.
- Samhällsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att se över interna riktlinjer, i syfte att bedriva en snabbare bygglovshantering.
- Samhällsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att undersöka möjligheterna för att på sikt bygga en hållplats vid Lövekulle för pendeltåg och bussar.
- Kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att, genom aktivt samarbete med marknadens intressenter, genomföra en snabbare och effektivare plan- och exploateringsprocess.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att genomföra en utredning som ska syfta till att finna kommunens vilja med framtiden för E20 samt Västra Stambanan.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att verka för en fortsatt utbyggnad av gång- och cykelvägar.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att via ägardirektiv till AB Alingsåshem möjliggöra fastighetsförsäljningar för att bolaget ska kunna bygga billiga och till ytan mindre hyreslägenheter.
- Kultur- och utbildningsnämnden och Fastighetskoncernen Alingsås Rådhus AB ges i uppdrag att skyndsamt ta fram en plan för ombyggnation och eventuell tillbyggnation av nuvarande ishall med syfte att få ytterligare en isyta.

Landsbygd

Ungefär en tredjedel av alla invånare i Alingsås kommun bor utanför tätorten. För att hela Alingsås ska utvecklas och växa krävs det att de som bor på landsbygden får goda förutsättningar för att kunna arbeta, bo och driva företag. Annars riskerar kommunen att splittras, där de som på landsbygden inte åtnjuter samma samhällsservice som de som bor i tätorten. För att skapa en sammanhållen kommun, där alla kommunens delar till fullo inkluderas i utvecklingen, bör landsbygdsperspektivet ständigt finnas med i kommunens arbete.

Särskilt fokus

- Arbeta aktivt för att göra det mer attraktivt att leva på landsbygden i Alingsås kommun.
- Öka byggtakten i de delar av kommunen utanför tätorten där det råder brist på bostäder.
- Förbättra infrastrukturen på landsbygden, samt mellan stad och landsbygd.
- Öka dialogen med företagare på landsbygden.

Uppdrag

- Samhällsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att peka ut ett antal LIS-områden för att möjliggöra fler strandnära bostäder på landsbygden.
- Samhällsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att vidta åtgärder för att uppdatera detaljplaner i de norra delarna av kommunen, för att öka byggtakten.
- Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att i dialog med matleverantören öka andelen närproducerade livsmedel i kommunens välfärdsverksamheter.

Barn och ungdomar

Kommunens förskolor och skolor ska bedriva en undervisning av hög kvalitet. Alla elever som går ut grundskolan, även de med särskilda behov, ska ha de kunskaper med sig som krävs för att klara fortsatta studier. Allra viktigast är baskunskaperna – att kunna läsa, skriva och räkna. Arbetet med att uppnå goda studieresultat grundläggs redan på förskolan där barngrupperna behöver bli mindre.

Skolan ska ha tydliga kunskapsutvärderingar och tydliga krav. Tidiga elevinsatser ska sättas in vid behov av stöd och hjälp och fler speciallärare behöver anställas. Elevernas och föräldrarnas ansvarstagande – kombinerat med stor frihet för rektorer, lärare och övrig personal – är en vinnande modell. Utvärderingar gör att lärarna kan upptäcka vilka elever som inte hänger med i undervisningen – och sätta in stöd och hjälp i tid.

Personalen inom förskola och skola är en nyckelgrupp för framgång och att vi lyckas höja dess status är avgörande för den svenska skolans möjlighet att lyckas. Våra elevers skolresultat är beroende av att skickliga och engagerade lärare vill arbeta i vår kommun och att de kontinuerligt erhåller adekvat fortbildning. Studieron i klassrummen måste ökas. Detta är ett arbete för såväl lärare som elever. Även föräldrar behöver engageras.

Det är dessutom angeläget att lärarna ges möjlighet att ägna sin arbetstid åt undervisning. Därför bör arbetsuppgifter utanför det pedagogiska uppdraget i möjligaste mån placeras på andra personalkategorier. Med framgång provas nu i många kommuner en modell med så kallade studiepedagoger, lärarassistenter etc. vars fokus är det elevarbete som ligger utanför det direkta undervisningsuppdraget.

Det är värdefullt för såväl elever som föräldrar att själva kunna välja skola. För att göra valet så enkelt som möjligt och samtidigt ge alla elever och föräldrar likvärdiga möjligheter bör det utredas om köerna till alla kommunala skolor och friskolor i kommunen kan samordnas via en gemensam webbportal, som administreras av kommunen.

Särskilt fokus

- Lönerna för skickliga lärare ska fortsätta höjas.
- Studieron ska förbättras.
- Ogiltigt frånvaro och sena ankomster ska minska.
- Tydliga och tidiga kunskapsutvärderingar.
- Frivilliginsatser ska stimuleras och utvecklas.

Uppdrag

- Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att ytterligare förstärka insatserna för barn i tidiga åldrar samt barn med särskilda behov.
- Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att vidta åtgärder för att minska arbetsbelastningen hos lärare för att frigöra mer tid för undervisning.
- Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att undersöka förutsättningarna för att inrätta en gemensam webbportal för köerna till alla kommunala skolor samt friskolor i kommunen.
- Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att minska barngrupperna i förskolan.

Kultur och utbildning

Gymnasieskolan skall erbjuda eleverna en god och stimulerande studiemiljö med hög kunskapsutveckling. Genom god samverkan med grundskolan förväntas eleverna inneha nödvändig kunskap för att klara fortsatta studier. Det är angeläget att en fördjupad dialog med region, universitet och högskolor samt näringsliv för utveckling av utbildningserbjudande och kompetensförsörjning till yrkeslivet. Det är viktigt att fortsatt utveckling sker genom utvidgning av karriärtjänster för gymnasiet.

Kompetensutveckling för lärare är mycket viktigt, både inom respektive ämnesområde och inom pedagogik och didaktik. Utöver lektorstjänster är det viktigt att höja kompetensnivån på bredden över hela lärarkåren. Det ger styrka och kvalitet för gymnasium och campus. Folkhögskolor spelar en viktig roll inte minst för de elever som lämnar gymnasiet utan fullständiga betyg. En god samverkan mellan kommunen och folkhögskolan är därför angelägen.

Kulturen bidrar till att ge människor en hög livskvalitet. Kommunen skall därför ha ett fritt och vitalt kulturliv som är livskraftigt i hela kommunen. Kulturens frihet och möjlighet att skapa upplevelser och engagemang ska värnas, så att den kan vara nyskapande och obunden, kritisk och kreativ. Vår övergripande ambition är ett ökat aktivt deltagande i kulturlivet.

Möjligheten till kulturella upplevelser och meningsfulla fritidsaktiviteter har stor betydelse för var människor väljer att bosätta sig och påverkar i förlängningen utvecklingen av kommunen. Olika typer av föreningar ska behandlas på ett likvärdigt sätt av kommunen. Ungdomsgårdar som erbjuder skapande aktiviteter och en mötesplats som bidrar till integration skall uppmuntras.

Kommunen ska skapa goda förutsättningar för föreningar, enskilda och företag att verka inom idrotts- och fritidsområdet. Kommunen ska också medverka till att nya idrottsanläggningar kommer till och ge bra stöd till idrott och föreningsliv. Även studieförbundens fria och viktiga roll för folkbildningen ska stärkas.

Särskilt fokus:

- Utveckling av strategier för att arbeta mot vision 2040 och "kulturstaden".
- Stöd och utveckling av ideella sektorn, folkbildning, föreningsliv och integration.
- Stöd och utveckling av idrotts- och friluftsutövande i samverkan med föreningslivet.
- Besöksnäringen ska utvecklas genom samverkan med näringslivet.
- Utbudet av kultur behöver komma fler till del i hela kommunen.
- Frivilliginsatser ska stimuleras och utvecklas.

Uppdrag

- Kultur- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att utvidga karriärtjänsterna för lärare genom att inrätta ytterligare lektorstjänster.
- Kultur- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att påbörja samverkan med regionen, universitet och högskolor samt näringslivet i syfte att utveckla samverkan och närhet till högre utbildning samt matcha arbetskraftsefterfrågan med relevanta utbildningars omfattning och utformning.
- Kultur- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att öka kulturutbudet i samtliga kommundelar.
- Kultur- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att stärka och stimulera den civila sektorn.
- Kultur- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att utveckla besöksnäringen i samverkan med näringslivet.
- Kultur- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att utveckla integrationsskapande arbetsmetoder som kan implementeras inom flera områden samt att stärka Arena 11:s integrationsinsatser.
- Kultur- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att för framtida drift och finansiering av idrottsanläggningar samarbeta med näringsliv och föreningsliv i syfte att skapa OPS-lösningar (offentlig-privat samverkan).
- Kultur- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att analysera framtida behov av om- och tillbyggnation av Alströmergymnasiet.
- Kultur- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att utreda möjligheterna för ett utökat samarbete mellan Sollebrunns skola och Bjärkehallen, bland annat att se över möjligheterna för en gemensam vaktmästar-tjänst.

Äldre

Äldre kommuninvånare prioriteras av Alliansen och vi har en välskött äldreomsorg i Alingsås. Samtidigt vet vi att demografin gradvis leder till ökad efterfrågan på främst hemtjänst men även särskilda boenden. Det är en stor utmaning som Alingsås delar med övriga kommuner i hela landet.

En av våra större utmaningar är att kunna rekrytera personal till vården i framtiden och här behöver riktade insatser genomföras för att höja attraktiviteten i yrket. Det är angeläget att undersköterskeuppgifter renodlas och att servicepersonal kan avlasta i uppgifter som inte kräver undersköterskeutbildning.

Kombinationen av ökad efterfrågan på omsorg och den framtida utmaningen att klara rekryteringsbehoven av personal, ställer krav på omställning. Alliansen vill därav särskilt lyfta fram krav på en modern och effektiv äldreomsorg där välfärdsteknik nyttjas i allt högre grad men med bibehållen kvalitet för de äldre.

Fler trygga boenden, samt även särskilt boende, i hela kommunen är avgörande för att kunna möta den demografiska utmaningen med en allt större andel äldre samtidigt som vi ytterligare måste förbättra vårt förebyggande arbete.

Särskilt fokus

- Fler äldreboenden i kommunen.
- Utveckla anhörigstöd och förebyggande insatser.
- Frivilliginsatser ska stimuleras och utvecklas.
- Minska ensamhetsproblematiken och utreda träffpunkter i frivillighetsregi.
- Utveckla samverkan med närshjälpen.

Uppdrag

- Kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att vidta åtgärder för ett nytt äldreboende i Stadsskogen med utvecklad välfärdsteknik och i privat regi.
- Vård- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att påbörja ett strategiskt omställningsarbete i syfte att klara framtidens krav på verksamheten.
- Vård- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att renodla undersköterskeuppgifterna genom att finna möjligheter för andra yrkeskategorier att bistå verksamheten.
- Vård- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att utreda förutsättningarna för att äldre som fortfarande bor hemma ska kunna äta lunch på äldreboenden i kommunen.

Social omsorg och frivilliginsatser

I ett fritt och humant samhälle måste socialtjänsten finnas till hands när den behövs. Det är en viktig del i välfärdssamhället och en förutsättning för att skapa ett samhälle där alla individer kan känna sig trygga och ges goda möjligheter att utvecklas.

Men framtidens välfärdsuppdrag kräver att vi också tar tillvara frivilliginsatserna i kommunen och tillsammans med dem skapar ett bättre Alingsås, exempelvis via Home Start. Utöver det måste arbetet mot våld i nära relationer fortsätta genom stöd till Kvinnojouren Olivia samt att insatser vidtas för att förebygga hedersrelaterat våld.

Särskilt fokus

- Förebyggande insatser för barn och unga ska prioriteras.
- Förebyggande insatser mot våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld ska prioriteras.
- Åtgärder för minskad droganvändning ska vidtas.
- Frivilliginsatser ska stimuleras och utvecklas.

Uppdrag

- Vård- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att fortsatt utveckla valfrihetsmodeller inom ramen för Lagen om valfrihetssystem.
- Socialnämnden ges i uppdrag att i samverkan med det civila samhället göra insatser för att hindra våld i nära relationer.
- Socialnämnden ges i uppdrag att tillsammans med kultur- och utbildningsnämnden göra insatser för att förhindra hedersrelaterat våld.
- Socialnämnden ges i uppdrag att vidta åtgärder för att i högre utsträckning tillgodose kompetensförsörjningen inom den sociala verksamheten i Alingsås kommun.
- Socialnämnden ges i uppdrag att utveckla och utöka så kallade hemmaplanslösningar, för att undvika dyra externplaceringar i andra kommuner.

Klimat och miljö

Klimatet är vår tids stora ödesfråga. Det är en global fråga, men klimatarbetet måste ske även lokalt. Alingsås kommun ska inte bara vara med och bidra till den gröna omställning som krävs, utan också gå före. Vi måste gå över till transporter som drivs av förnybara bränslen och ersätta fossil energi med ny, grön teknik.

I Alingsås kommun finns det mycket att göra för att bidra till den gröna omställningen. Dels måste vi underlätta för de företag och privatpersoner som vill vara klimativänliga. Det ska vara enkelt och billigt att vara klimatsmart. Dels måste kommunen gå före i det arbetet, genom att ställa om den egna verksamheten.

Vi måste ha privatpersoner och företag med oss i den gröna omställningen. Alingsås kommun ska driva en teknikoptimistisk, framtåsträvande och resultatnriktad klimat- och miljöpolitik med fokus på grön tillväxt, där äganderätten inte urholkas och utmanas.

För att öka andelen förnybar energi i Alingsås kommun kommer det göras ett tillägg i ägardirektiven till Alingsås Energi, i syfte att öka antalet laddstolpar i hela kommunen. Även ägardirektiven till Fastighetskoncernen Alingsås Rådhus AB kommer förändras, för att kommunala fastigheter ska utrustas med solpaneler. Alingsås kommun ska arbeta mot att på sikt enbart ha fossilfria bilar för att minska kommunens klimatpåverkan.

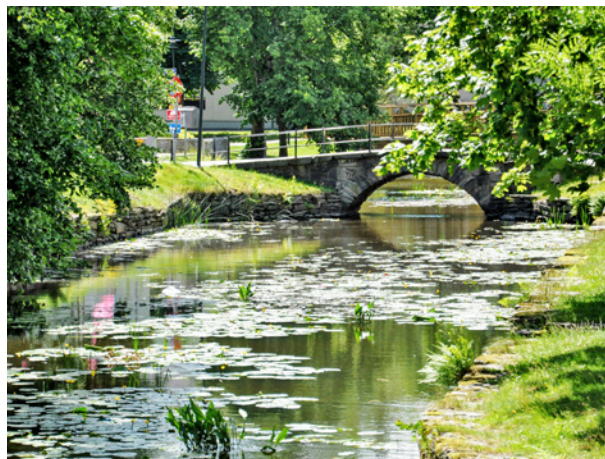
Agenda 2030 skall framgent vara styrande i den kommunala organisationen för att långsiktigt arbeta mot ett mer hållbart samhälle. Slutsatserna från kommunfullmäktiges särskilda beredning med Agenda 2030 ska implementeras i den kommunala verksamheten. Framtidsveckan är en värdefull satsning där det civila samhället bidrar till hållbarhetsarbetet.

Särskilt fokus

- Förstärk klimatarbetet genom ett tydligt fokus på förnybara energikällor i kommunens verksamheter, både för fordon och fastigheter.
- Förstärk miljöarbetet genom tydlig koppling till de nationella miljömålen.
- Förstärka arbetet med vattenfrågorna utifrån EU:s vattendirektiv.

Uppdrag

- Samhällsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att genomföra en klassning av jordbruksmark i kommunen med första fokus på stadsnära områden.
- Kommunstyrelsen ges tillsammans med samhällsbyggnadsnämnden samt barn- och ungdomsnämnden i uppdrag att ta fram en plan för säker och trygg skolväg.

Integration

Alingsås kommun har under senare år tagit emot såväl asylsökande som kvotflyktingar och kommunplacerade personer som redan erhållit uppehållstillstånd. Det har varit en utmaning då många ankom till vår kommun, men har till stora delar klarats av tack vare frivilliginsatser från det civila samhället.

Många av de asylsökande går på gymnasiet, och kan efter beviljad asyl komma att kunna bidra till vårt samhälles utveckling. I väntan på asylbesked och efter fyllda 18 år bor många av dessa ungdomar i frivilliga familjehem.

SKL har påtalat vikten av att kommunerna klarar integrationen då behov av arbetskraft kommer att öka framöver. Det beslut som antagits genom Effekt har lett till en bättre kontroll på kostnaderna för flyktigmottagandet. I arbetet med integrationen krävs fortsatta och samordnade insatser från såväl kommunen, det civila samhället och näringslivet.

Integration har också en vidare betydelse. Det handlar om att integrera alla i samhället oavsett bakgrund, ålder, kön eller sexuell läggning, med mera. Att alla ska få möjlighet att uppleva delaktighet och ett unikt värde är alltid grunden. En fortsatt samverkan mellan kommunen, näringslivet och det civila samhället är avgörande för en lyckad integration.

Uppdrag

- Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ges i uppdrag att se över sin verksamhet ur ett integrationsperspektiv i syfte att föreslå lämpliga insatser i kommunens samlade integrationsarbete.
- Kultur- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att erbjuda praktikplatser och/eller anställning inom kommunen för personer som befinner sig långt ifrån arbetsmarknaden.
- Kultur- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att integrera nyanlända tillsammans med det civila samhället och näringslivet.

Övergripande styrning och ekonomisk planering

Alliansen har sedan vi övertog styret i Alingsås vänt det strukturella underskottet till ett överskott. Vi har säkerställt ordning och reda med ekonomin och skapat bättre förutsättningar för framtiden.

Alliansen har tillsammans med övriga partier tagit ett blocköverskridande ansvar som sträcker sig över mandatperioder i och med handlingsplanen Effekt. Nödvändiga åtgärder som inte innebär generella neddragningar i välfärden har varit i fokus tillsammans med långsiktighet för att vända kostnadsutvecklingen. Handlingsplanen togs fram för att ge kommunen tid att påbörja det nödvändiga omställningsarbetet för att anpassas till en svårare ekonomisk framtid.

Alingsås har haft en bra och välskött kommunal ekonomi under de år som Alliansens grundläggande ekonomiska mål var gällande. Genom att kombinera service av hög kvalitet med bibehållet skatteuttag och rimliga avgifter skapar vi ett bra Alingsås att bo och verka i.

Alingsås ska vara en kommun med en långsiktigt hållbar ekonomi. Kommunen ska ta ansvar för framtidens välfärd genom att balansera kostnader för dagens verksamheter och behovet av att göra avsättningar för kommande investeringar. Alla verksamheter som Alingsås kommun finansierar ska vara av god kvalitet och kostnadseffektiva. Det ställer krav på styrning och uppföljning av sambandet mellan resurser, prestationer och resultat i verksamheterna. Det ställer också krav på ständiga prioriteringar, effektiviseringar och förnyelse av verksamheterna.

Vi vet att kommunsverige möter stora demografiska utmaningar kommande år. Alliansen påbörjar redan nu omställningen för att fortsatt kunna leverera en välfärd av god kvalitet med bibehållet skatteuttag. Ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin på kort och lång sikt.

Vi ser ett behov av att stärka styrningen i kommunen och ha en tydlig koppling mellan kommunens nya vision och uppdraget att ta fram en gemensam värdegrund för hela organisationen. Det ska finnas en tydlig linje mellan vision, gemensam värdegrund, styrmodell och målstyrning. Alliansen väljer därav att förstärka kommunstyrelsens möjligheter att under planperioden fullfölja de politiska målen som är kopplade till flerårsstrategin inom övergripande styrning och ledning.

Alliansen anser att det behöver göras en översyn av kommunens fastighetskoncern då den demografiska utvecklingen ställer krav på både en effektiv lokalplanering och en säkerställd nybyggnation av bostäder. Kraven på AB Alingsåshem är tydliga och framgår i gällande ägardirektiv. Nybyggnationstakten måste öka. Det måste vara bolagets fokus kommande år. Kommunstyrelsen ges därför i uppdrag att i samverkan med Fastighetskoncernen Alingsås Rådhus AB verka för ökad nybyggnation. Men det behövs även en förbättrad lokalplanering där nödvändiga om- och tillbyggnationer samt underhåll säkerställs samtidigt som lokalkostnaderna behöver ses över. Kommunstyrelsen får därför i uppdrag att tillsammans med Fastighetskoncernen Alingsås Rådhus AB genomföra en översyn av de kommunala verksamhetslokalernas förvaltningsform i syfte att säkerställa både hyresnivåer som bra lokalplanering. I samband med detta anser vi att det också ska ske en översyn huruvida kommunens fastighetskoncern kan avyttra sina näringslivsfastigheter då vi inte vill snedvräda konkurrensen och vara en konkurrent till näringslivet. Uppdraget till kommunstyrelsen om förbättrad ledning och styrning omfattar även hela bolagsstrukturen där korta beslutsvägar och effektiv administration ska eftersträvas.

Uppdrag

- Samtliga nämnder ges i uppdrag att aktivt verka för och genomföra flerårsstrategins utpekade vilja.
- Samtliga nämnder ges i uppdrag att reducera sin centrala administration och föreslå möjligheter till förvaltningsövergripande effektiviseringar.
- Samtliga nämnder ges i uppdrag att stärka och utveckla demokratin och i lämpliga former använda sig av medborgardialog.
- Samtliga nämnder ges i uppdrag att ta fram en strategi för hur digitala lösningar genom exempelvis artificiell intelligens kan införas i syfte att minska administrationen.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att se över kommunens samlade verksamhet i syfte att finna kostnadsbesparande effektiviseringar och återkomma med förslag inför kommande års flerårsstrategiberedning.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att följa upp lönekartläggning och vid behov vidta lämpliga åtgärder.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att inrätta en visselblåsarfunktion som ger anställda och invånare möjlighet att rapportera oegentligheter utan att drabbas av negativa konsekvenser.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram en gemensam värdegrund för hela organisationen.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utveckla och förbättra styrningen i kommunkoncernen genom att bland annat revidera styrmodellen i syfte att ha en tydlig koppling till vision och värdegrund.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att i samverkan med Fastighetskoncernen Alingsås Rådhus AB verka för ökad nyproduktion av bostäder.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att i samverkan med Fastighetskoncernen Alingsås Rådhus AB verka för försäljning av näringslivsfastigheter i Fabs AB.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att i samverkan med Fastighetskoncernen Alingsås Rådhus AB göra en översyn inklusive konsekvensanalys av det kommunala fastighetsbeståndet i syfte att uppnå en optimal förvaltningsform.

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet, på kort och lång sikt. Grundtanken bakom begreppet god ekonomisk hushållning är att varje generation av invånare ska bära kostnaderna för den service som de själva beslutar om och som de själva konsumerar, samt att gjorda investeringar ska kunna ersättas.

En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande kostnader och intäkter. Nettokostnaderna får därför inte öka i snabbare takt än skatteintäkter och generella statsbidrag. Om förbrukningen under ett år uppgår till mer än intäkterna innebär det att kommande generationer måste betala för denna överkonsumtion, vilket inte går ihop med kommunallagens grundtanke om att varje generation ska bära sina kostnader.

En ekonomi i balans samt en väl fungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet är nödvändiga förutsättningar för att kommunen ska kunna leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning.

Kravet på god ekonomisk hushållning är överordnat balanskravet, vilket innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna. Det är alltså inte tillräckligt att i resultatet uppnå balanskravet, det vill säga nollan. För att kravet på en god ekonomisk hushållning ska vara uppfyllt måste resultatet ligga på en nivå som reellt sett konsoliderar ekonomin på kort och lång sikt.

Kommunsektorns balanskrav innebär att kommuner och landsting ska upprätta budgeten för nästa kalenderår så att intäkterna överstiger kostnaderna. Om underskott ändå skulle uppstå under året ska det negativa resultatet balanseras med motsvarande överskott under de närmast följande tre åren. Detta kan innebära att en överkonsumtion under ett år kan medföra stora konsekvenser för kommunens verksamheter de följande åren då underskottet ska hämtas hem för att få ekonomin i balans igen.

God ekonomisk hushållning kan ses i två dimensioner; att hushålla i tiden samt att hushålla över tiden. Det vill säga att väga ekonomi mot verksamhet på kort sikt och att väga verksamhetens behov på längre sikt.

Vidare har begreppet god ekonomisk hushållning både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv.

Det finansiella perspektivet innebär bland annat att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar, det vill säga ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation har förbrukat.

Verksamhetsperspektivet tar sikte på att kommunen måste bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt för att kunna skapa förutsättningar för en god ekonomisk hushållning. För att säkerställa detta måste det finnas ett klart samband mellan resurser, prestationer, resultat och effekter.

Det är viktigt att varje nämnd kontinuerligt följer upp sin ekonomi mot tilldelad ram, utvecklingen av mål, kvalitet och volymer i förhållande till beslutad flerårsstrategi. Nämnderna måste också vidta de åtgärder som krävs för att hålla sig inom tilldelad ram då ramen är begränsningen för verksamhetens omfattning på nettokostnadsnivå.

Enligt kommunallagen ska kommunerna i samband med budgeten ange finansiella mål för ekonomin som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. De finansiella målen ska ange de finansiella förutsättningarna eller ramarna för den kommunala verksamheten utifrån respektive kommuns ekonomiska situation. Vidare ska de finansiella målen ange en ambitionsnivå för kommunens finansiella utveckling och ställning.

Flerårsstrategi 2019-2021 innehåller finansiella mål som ska säkerställa att kravet på god ekonomisk hushållning uppfylls.

Resultatnivån för att uppnå god ekonomisk hushållning varierar beroende på bland annat kommunens befolkningsutveckling och behov av investeringar. Normalt sett ska kommunen uppvisa ett positivt resultat på en nivå som gör att dess ekonomi inte urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar. Ett resultat på minst två procent ger utrymme för att över en längre tid självfinansiera större delen av en normal investeringsvolym i kommunen. Det innebär att Alingsås kort- och långsiktiga finansiella handlingsutrymme, i form av likviditet och soliditet behålls. I en växande kommun som Alingsås med allt större investeringsvolym bör därför resultatmålet vara i paritet med de investeringsambitioner som kommunen har och därmed höjas till en högre nivå än riktvärdet om två procents överskott. 2-3 procents överskott överensstämmer i högre utsträckning med kommunens tillväxtprogram och därtill kommande investeringsplaner. Resultatmålet är även en förutsättning för att klara snabba förändringar i samhällsekonomin och fungerar därmed som en buffert för konjunktursvängningar.

Det är viktigt att begränsa nettokostnadsutvecklingen till utvecklingen av skatteintäkter och generella statsbidrag för att Alingsås på längre sikt ska kunna behålla en god ekonomi och ett finansiellt utrymme för att möjliggöra tillväxt. Med en oförändrad skattesats är det även viktigt att verksamheterna bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt för att kunna möta de demografiska utmaningarna.

Kommunen ska självfinansiera samtliga investeringar i skattefinansierad verksamhet. Detta innebär att kommunen inte ska låna. På så sätt stärks kommunens långsiktiga finansiella handlingsberedskap.

Soliditeten är ett mått som visar hur stor del av tillgångarna som finansierats med egna medel och är därför ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Om soliditeten är hög har tillgångarna till stor del finansierats med egna medel och lånefinansieringen är låg. De faktorer som påverkar soliditeten är dels årets resultat, dels hur tillgångar och

skulder förändras under året. Soliditeten exklusive utlåning till de kommunala bolagen bör vara oförändrad eller öka för Alingsås. På så sätt stärks kommunens ekonomi på längre sikt.

VA- och avfallsverksamheten ska planeras och genomföras inom ramen för taxan, med målet att eventuella överuttag eller underuttag ska regleras mot brukarna inom en treårsperiod. Långsiktigt ska VA- och avfallsverksamheten finansiera sina investeringar med egna medel.

Mål för god ekonomisk hushållning

Kortsiktiga mål

- Ekonomiskt resultat ska uppgå till minst 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Årets investeringar i skattefinansierad verksamhet exklusive tillväxtprogrammet ska självfinansieras genom resultat och avskrivningar.
- Nettokostnaderna ska inte öka snabbare än summan av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Långsiktiga mål

- Avvikelsen mellan redovisade nettokostnader och referenskostnader ska minska.
- Soliditeten exklusive utlåning till de kommunala bolagen bör vara oförändrad eller öka.

Ekonomistyrprinciper

Den kommunala verksamheten och dess ekonomiska förvaltning regleras i stor omfattning av kommunallagen samt lagen om kommunal redovisning. Alingsås kommuns ekonomistyrprinciper utgår från att redovisningen sker enligt kommunal redovisningslag och övrig tillämplig lagstiftning.

Ekonomistyrprinciperna behandlar vidare hur våra skattemedel ska brukas. Kommunfullmäktige fastställer årligen den budget inom vilken verksamheten ska bedrivas och alla kostnader täckas. En nämnd får inte förbruka mer resurser än vad den blivit tilldelad. Om detta ändå sker ska nämnden täcka underskottet inom två år. En åtgärdsplan ska i samband med boksluten föreläggas kommunstyrelsen för godkännande. Årets investeringar i skattefinansierad verksamhet exklusive tillväxtprogrammet ska självfinansieras genom resultat och avskrivningar.

Investeringar

I flerårsstrategin framgår kommunens investeringsplan för de kommande fem åren. Ett av de finansiella målen är att skattefinansierade verksamheters investeringar ska självfinansieras till 100 procent. Detta uppnås i flerårsstrategi 2019-2021.

Ekonomiska slutsatser

Alliansens flerårsstrategi innebär att Alingsås kommun under planperioden 2019 till 2021 beräknas klara det resultatkrav på minst 2 procent som kommunen har som finansiellt mål. Även övriga finansiella mål för god ekonomisk hushållning samt balanskravet är utifrån den beslutade flerårsstrategi uppnådda. Kommunens investeringar i skattefinansierad verksamhet är självfinansierade.

Alingsås ligger totalt sett högre i redovisade nettokostnader jämfört med referenskostnaderna för de områden som omfattas av denna beräkning. Detta innebär att Alingsås har en högre kostnadsbild än vad som är att förvänta utifrån kommunens struktur. Ett av de finansiella målen är att avvikelsen gentemot referenskostnaderna ska minska. Alingsås kommun avviker utifrån 2017 års siffror med ungefär 46 mnkr från vad som kan förväntas utifrån kommunens struktur.

Alliansen har i flerårsstrategi 2019-2021 sett över uppräkningsfaktorerna till kommunens nämnder. Samtliga nämnder erhåller en uppräkningsfaktor av permanent kommunbidrag motsvarande 50 procent av Prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Därtill sker politiska prioriteringar riktade till de områden som bedöms särskilt viktiga. Den nya modellen för uppräkningsfaktor innebär ett inbyggt effektiviseringskrav gentemot nämnderna. Detta bedöms nödvändigt för att möta kommande års ekonomiska utmaningar med vikande skatteintäkter i kombination med ett ökat demografiskt tryck. Samtidigt frigör den nya uppräkningsmodellen ett utrymme för riktade politiska prioriteringar vilket bidrar till en tydligare styrning av tillgängliga medel. I flerårsstrategi 2019-2021 märks detta bland annat genom en satsning på funktionshinderverksamheten

om 10 mnkr och en satsning på mindre barngrupper i förskolan om 5 mnkr samt riktade medel för att möjliggöra ambitionerna i tillväxtprogrammet.

I flerårsstrategi 2019-2021 visar Alliansen sitt ansvarstagande för kommunens budget och den framtida ekonomiska planeringen för tillväxten. Med bibehållet skatteuttag och krav på effektiviseringar läggs en stabil grund på en budgeterad resultatnivå över 2 procent under planperioden. Genom nödvändiga satsningar på äldreomsorg, skola samt social omsorg säkerställs kvaliteten på kommunal omsorg i kärnverksamheten där behovet är som störst.

Fokus i den ekonomiska planeringen är att säkerställa kombinationen av nödvändig kommunal verksamhet och behovet av investeringar i kommunal infrastruktur.

Det budgeterade resultatet möjliggör för kommunen att förverkliga tillväxtambitioner, investeringar i välfärden samt en ökad digitalisering och därmed bättre tillgänglighet för kommuninvånarna.

Alliansens flerårsstrategi grundar sig på ambitioner om ett gott näringslivsklimat, bra förutsättningar för barn och unga att klara skolan och tron på varje människas förmåga och vilja att ta ansvar för sitt eget liv. För att förverkliga ambitionerna finns särskilda fokusområden som kommunen särskilt ska fokusera på, mål med tillhörande indikatorer som styr verksamheten i utstakad riktning samt särskilda uppdrag som ska genomföras 2019.

Alliansens flerårsstrategi 2019-2021 skapar långsiktiga förutsättningar för en högkvalitativ välfärd och en fortsatt tillväxt för Alingsås kommun.

Finansiell analys av flerårsstrategi 2019–2021

Alingsås kommun budgeterar ett resultat för 2019 på 71,5 mnkr. Relateras kommunens budgeterade resultat till skatter och bidrag beräknas kommunens resultat hamna på 3,0 procent. Resultaten under 2020 och 2021 har budgeterats till 4,7 respektive 5,7 procent.

Alingsås totala investeringsvolym beräknas uppgå till 162,9 mnkr under 2019, vilket är 8,3 mnkr lägre än budgeterat 2018. Totalt under perioden mellan 2019 till 2021 beräknas kommunen investera 536,3 mnkr. Självfinansieringsgraden av de totala investeringarna beräknas under 2019 uppgå till 82,5 procent. Detta innebär att investeringarna under 2019 inte förväntas kunna finansieras med skatter och bidrag, utan kommunen beräknas använda sig av sin likviditet för att finansiera investeringarna. Under planperioden beräknas självfinansieringsgraden i genomsnitt uppgå till 98,8 procent.

	2018	2019	2020	2021
Skatteintäktsutveckling (%)	3,3	4,4	3,4	3,3
Nettokostnadsutveckling (%)	3,0	4,1	1,6	2,3

Kommunens skatter och bidrag beräknas öka under den kommande treårsperioden med 4,4 procent 2019 för att sedan öka till 3,4 procent 2020 respektive 3,3 procent 2021. Kommunen budgeterar med en oförändrad skattesats.

Kommunens nettokostnader beräknas öka under perioden med 4,1 procent 2019 och sedan minska till 1,6 procent 2020 för att sedan öka till 2,3 procent 2021. Effekten av att redovisa pensionsförpliktelser enligt fullfonderingsmodellen bidrar till en sänkning av nettokostnadsutvecklingen under perioden. Detta innebär att nettokostnaderna planeras att inte öka snabbare än skatter och bidrag under planperioden. Kommunens finansiella mål om att nettokostnaderna inte ska öka snabbare än skatter och bidrag planeras därmed att uppnås.

	2018	2019	2020	2021
Årets resultat (mnkr)	61,8	71,5	116,3	144,8
Årets resultat i förhållande till skatter och bidrag (%)	2,7	3,0	4,7	5,7

Relateras kommunens resultat till skatter och bidrag beräknas kommunen under 2019 redovisa ett resultat på 3,0 procent för att sedan öka till 4,7 och 5,7 procent för 2020 respektive 2021.

Alingsås finansiella mål är att ekonomiskt resultat årligen ska uppgå till minst 2,0 procent av skatter och bidrag, vilket de planerade resultaten uppnår. 2,0 procent ger utrymme för att över en längre tid skattefinansiera större delen av en normal investeringsvolym i kommunen. Det innebär att kommunens kort- och långsiktiga finansiella handlingsutrymme, i form av likviditet och soliditet behålls.

	2018	2019	2020	2021
Investeringsvolym (mnkr)	171,2	162,9	168,4	205,0

Alingsås samlade investeringsvolym beräknas under 2019 uppgå till 162,9 mnkr, vilket är 31,7 mnkr högre än prognostiserad volym i prognos 2 2018. Totalt under planperioden beräknas kommunen investera för 536,3 mnkr.

	2018	2019	2020	2021
Självfinansieringsgrad, skattefinansierad verksamhet (%)	108,8	114,7	168,1	166,1
Självfinansieringsgrad, skattefinansierad verksamhet exkl. tillväxtprogrammet (%)	108,8	114,7	168,1	236,3
Självfinansieringsgrad, avgiftsfinansierad verksamhet (%)	23,4	31,4	29,9	25,4
Total självfinansieringsgrad (%)	70,8	82,5	108,8	105,3

Självfinansieringsgraden av investeringarna mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med årets resultat före avskrivningar. 100 procent innebär att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar som är genomförda under året, vilket i sin tur innebär att kommunen inte behöver låna till investeringarna eller använda sin likviditet och att kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme stärks.

Självfinansieringsgraden av investeringarna beräknas under 2019 uppgå till 82,5 procent. Detta innebär att investeringarna under 2019 inte kan finansieras med skatter och bidrag utan kommunen planerar att använda sin likviditet för att finansiera investeringarna.

Kommunen har som mål att de skattefinansierade verksamheternas investeringar exklusive tillväxtprogrammet ska finansieras med resultat och avskrivningar under planperioden. Detta beräknas kommunen klara under planperiodens samtliga år. Självfinansieringsgraden för de skattefinansierade verksamheterna exklusive tillväxtprogrammet ligger på 114,7 procent 2019, 168,1 procent 2020 och 236,3 procent år 2021.

	2018	2019	2020	2021
Soliditet (%)	11,5	14,3	15,0	16,5
Soliditet exkl. utlåning till de kommunala bolagen (%)	29,0	35,6	38,2	41,0

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med eget kapital. Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period inte försvagas utan utvecklas i positiv riktning. Detta innebär att kommunen blir mindre skuldsatt och ökar sitt finansiella handlingsutrymme inför framtiden.

Soliditeten beräknas ligga mellan 14,3 och 16,5 procent under planperioden. Rensas utlåningen till de kommunala bolagen från nyckeltalet planeras soliditeten öka under planperioden från 35,6 procent till 41,0 procent. Kommunen har som mål att soliditeten exklusive utlåning till de kommunala bolagen bör vara oförändrad eller öka, vilket uppnås för hela planperioden.

Kommunalskatt

År 2018 uppgår Alingsås skattesats till 21,36 skattekröner. Skattesatsen har varit oförändrad de senaste åren. Under perioden sker ingen förändring. Skattesatsen planeras alltså bli oförändrad under planperioden.

Vid en analys av kommunens skattesats är det relevant att skilja mellan ett vägt och ett ovägt medel. Det ovägsda medlet besvarar frågan hur Alingsås skattesats förhåller sig till övriga kommuner. Det vägsda medlet besvarar frågan hur mycket alingsåsaren betalar i förhållande till genomsnittspersonen i riket. Den oförändrade skattesatsen kommer att innebära att en alingsåsare betalar 0,62 krona mer i skatt än en genomsnittlig svensk förutsatt att ingen annan kommun förändrar skatten 2019.

Prioriterade mål och indikatorer

De prioriterade målen är övergripande och omfattar hela kommunen. De syftar till att åstadkomma förändring under mandatperioden. Till de prioriterade målen kopplas indikatorer som är styrande för att nå de politiska ambitionerna. De prioriterade målen utgör tillika kommunens mål för god ekonomisk hushållning.

MÅL 1 I Alingsås är det tryggt, säkert och välkommande

- 1.1 Medborgarnas upplevelse av hur tryggt det är i kommunen ska förbättras
- 1.2 Andelen elever som är trygga i skolan ska öka
- 1.3 Befolkningsmängden ska öka

Källor

- 1.1 SCB:s medborgarundersökning, Kolada (U00405)
- 1.2 Skolinspektionen/GR:s skolenkät
- 1.3 SCB:s befolkningsstatistik, Kolada (N01951)

MÅL 2 I Alingsås finns goda möjligheter till arbete och företagande

- 2.1 Medborgarnas upplevelse av arbetsmöjligheterna i kommunen ska förbättras
- 2.2 Andelen nystartade företag per 1000 invånare ska bli fler
- 2.3 Kommunens näringslivsranking ska förbättras

Källor

- 2.1 SCB:s medborgarundersökning, Kolada (U40400)
- 2.2 Bolagsverket, Kolada (N00941)
- 2.3 Svenskt Näringsliv, Kolada (U40402)

MÅL 3 I Alingsås finns det attraktiva boendemöjligheter

- 3.1 Medborgarnas nöjdhet med bostadssituation i kommunen ska förbättras
- 3.2 Medborgarnas nöjdhet med att bo och leva i kommunen ska bibehållas eller förbättras
- 3.3 Färdigställda bostäder i flerfamiljshus och småhus under året antal/1000 invånare ska bli fler

Källor

- 3.1 SCB:s medborgarundersökning, Kolada (U07406)
- 3.2 SCB:s medborgarundersökning, Kolada (U00402)
- 3.3 SCB, Kolada (N07906) samt (N07905)

MÅL 4 I Alingsås råder god ekonomisk hushållning grundad på effektiv resursanvändning

- 4.1 Ekonomiskt resultat ska uppgå till minst 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- 4.2 Årets investeringar i skattefinansierad verksamhet exklusive tillväxtprogrammet ska självfinansieras genom resultat och avskrivningar.
- 4.3 Nettokostnaderna ska inte öka snabbare än summan av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- 4.4 Avvikelsen mellan redovisade nettokostnader och referenskostnader ska minska.
- 4.5 Soliditeten exklusive utlåning till de kommunala bolagen bör vara oförändrad eller öka

Källor

- 4.1 – 4.5 Kommunens räkenskaper

MÅL 5 I Alingsås bygger välfärden på god service, hög kvalitet och tillgänglighet

- 5.1 Medborgarnas upplevelse av kommunens bemötande och tillgänglighet ska förbättras.
- 5.2 Företagsklimatet enligt nöjd-kund-index ska förbättras
- 5.3 Nöjd-medarbetar-index ska höjas
- 5.4 Sjukfrånvaron i kommunen ska minska
- 5.5 Andel av medborgarna som tar kontakt med kommunen via telefon och får ett direkt svar på en enkel fråga ska öka
- 5.6 Andel av medborgarna som skickar in en enkel fråga via e-post och får svar inom två arbetsdagar ska öka.

Källor:

- 5.1 SCB:s medborgarundersökning, Kolada (U00400)
- 5.2 SKL Insikt, Kolada (U07451)
- 5.3 Kommunens medarbetarundersökning
- 5.4 Egen uppgift
- 5.5 Kolada (U00413)
- 5.6 Kolada (U00412)

MÅL 6 I Alingsås finns det valfrihet och självbestämmande

- 6.1 Antalet kommunala tjänster med valmöjligheter ska bli fler
- 6.2 Antalet verksamheter som omfattas av lagen om valfrihetssystem ska bli fler
- 6.3 Medborgarnas bedömning av möjligheter till inflytande i kommunen ska öka

Källor:

- 6.1 Egen uppgift
- 6.2 Egen uppgift
- 6.3 SCB:s medborgarundersökning, Kolada (U00408)

MÅL 7 I Alingsås utvecklas vården och omsorgen för individens behov

- 7.1 Andelen brukare som är nöjda med sin hemtjänst bör bibehållas men till en lägre kostnad per hemtjänsttagare
- 7.2 Andelen brukare som är nöjda med sitt äldreboende bör bibehållas men till en lägre kostnad per brukare

Källor:

- 7.1 Socialstyrelsen, Kolada (U21468), Kolada (N21024)
- 7.2 Socialstyrelsen, Kolada (U23471), Kolada (N23006)

Mål 8 I Alingsås ger utbildning kunskaper för en dynamisk framtid

- 8.1 Föräldrars nöjdhet med sitt barns förskola/skola ska förbättras
- 8.2 Andelen elever som är nöjda med sin skolmiljö och undervisning ska öka
- 8.3 Andelen elever i årskurs 9 behöriga till gymnasieskolan ska öka
- 8.4 Andelen gymnasieelever med examen inom tre respektive fyra år ska öka

Källor:

- 8.1 GR:s skolenkät
- 8.2 Skolinspektionen/GR:s skolenkät
- 8.3 Skolverket, Kolada (N15436)
- 8.4 SCB, Kolada (N17451) och (N17467)

MÅL 9 I Alingsås har vi ett rikt och stimulerande kultur-, idrotts- och föreningsliv

- 9.1 Medborgarnas nöjdhet med kommunens fritids- och föreningsutbud ska förbättras
- 9.2 Medborgarnas nöjdhet med kommunens idrotts- och motionsanläggningar ska förbättras
- 9.3 Medborgarnas nöjdhet med kommunens kulturverksamhet ska förbättras

Källor:

- 9.1 SCB:s medborgarundersökning, Kolada (U09408)
- 9.2 SCB:s medborgarundersökning, Kolada (U09406)
- 9.3 SCB:s medborgarundersökning, Kolada (U09401)

MÅL 10 I Alingsås skapar infrastrukturen möjligheter för tillväxt

- 10.1 Medborgarnas upplevelse av infrastrukturen i kommunen ska förbättras
- 10.2 Antalet meter gång- och cykelvägar ska öka

Källor:

- 10.1 SCB:s medborgarundersökning, Kolada (U45400)
- 10.2 Egen uppgift

MÅL 11 I Alingsås skapar vi goda livsmiljöer genom långsiktigt hållbar utveckling

- 11.1 Andelen hushållsavfall som återvinns genom materialåtervinning ska öka
- 11.2 Antalet meter gångfartsgator i Alingsås centrum ska öka

Källor:

- 11.1 Avfall Sverige, Kolada (U07414)
- 11.2 Egen uppgift

MÅL 12 I Alingsås minskar vi vår miljöpåverkan genom energieffektiv omställning

- 12.1 Antal kommunala laddstolpar för elfordon ska öka
- 12.2 Andelen förnybar energiproduktion i kommunal regi ska öka
- 12.3 Andelen ekologisk mat i kommunal verksamhet ska öka
- 12.4 Andel miljöbilar i kommunal verksamhet ska öka

Källor:

- 12.1 Egen uppgift
- 12.2 Egen uppgift
- 12.3 Ekomatcentrum, Kolada (U07514)
- 12.4 Miljöfordon Sverige, Kolada (U00437)

Resultatbudget

tkr	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Verksamhetens intäkter - kostnader	-2 141 927	-2 229 675	-2 266 045	-2 307 459
Avskrivningar	-59 318	-62 883	-66 846	-71 082
Verksamhetens nettokostnader	-2 201 246	-2 292 558	-2 332 891	-2 378 541
Skatteintäkter	1 898 236	1 961 841	2 026 582	2 105 619
Generella statsbidrag och utjämning	362 687	402 850	423 448	432 651
Riktat statsbidrag flykting	14 009	10 887	6 530	0
Finansiella intäkter	42 521	44 711	50 930	58 854
Finansiella kostnader	-54 400	-56 274	-58 286	-73 802
Finansnetto	-11 879	-11 563	-7 356	-14 948
Resultat före extraordinära poster	61 807	71 457	116 313	144 781
Extraordinära intäkter	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0
Årets resultat	61 807	71 457	116 313	144 781
varav tomtförsäljningar	0	0	0	0
Årets resultat exkl. tomtförsäljningar	61 807	71 457	116 313	144 781

Balansbudget

tkr	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Tillgångar				
Anläggningstillgångar	1 070 520	1 092 577	1 193 285	1 326 367
Omsättningstillgångar	4 920 552	4 847 355	5 216 449	5 373 533
Summa tillgångar	5 991 072	5 939 932	6 409 733	6 699 900
Eget kapital, avsättningar och skulder				
Eget kapital	689 353	847 257	963 570	1 108 351
Avsättningar	988 719	995 210	1 000 372	1 017 621
Långfristiga skulder	3 721 271	2 470 249	2 817 730	2 940 396
Kortfristiga skulder	591 729	1 627 216	1 628 061	1 633 532
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	5 991 072	5 939 932	6 409 733	6 699 900

Kassaflödesbudget

tkr	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Den löpande verksamheten				
Årets resultat	61 808	71 457	116 313	144 781
Justering för av- och nedskrivningar	59 318	62 883	66 846	71 082
Justering för gjorda avsättningar	0	0	0	0
Justering för resultat vid försäljning av anläggningstillgångar	0	0	0	0
Justering för övriga ej likvidpåverkande poster	38 253	49 766	50 415	64 792
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>	<i>159 379</i>	<i>184 106</i>	<i>233 574</i>	<i>280 655</i>
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-282 057	-144 000	-330 000	-110 000
Ökning/minskning förråd och varulager	-20 580	-10 000	-10 000	-10 000
Ökning/minskning kortfristiga skulder	9 604	-1 284	845	5 471
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-133 654	28 822	-105 581	166 126
Investeringsverksamheten				
Investering i anläggningstillgångar	-171 154	-162 895	-168 389	-205 000
Försäljning av anläggningstillgångar	0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-171 154	-162 895	-168 389	-205 000
Finansieringsverksamheten				
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år	31 298	20 293	22 983	18 913
Nyupptagna lån	282 057	144 000	330 000	110 000
Amortering av skuld	0	0	0	0
Utbetalning av nya och garantipensioner	-47 564	-48 500	-50 755	-53 790
Förändring av långfristiga fordringar	835	835	835	835
Förändring kortfristiga placeringar	3 500	0	0	0
Justering eget kapital	0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	270 126	116 628	303 063	75 958
Utbetalning av gjorda avsättningar (exkl pensioner)	0	0	0	0
Årets kassaflöde	-34 682	-17 445	29 093	37 084

Finansieringen

tkr	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Intäkter				
Kommunalskatt	1 898 236	1 961 841	2 026 582	2 105 619
Statsbidrag och utjämning	376 696	413 737	429 978	432 651
Finansiella intäkter	42 521	44 711	50 930	58 854
Verksamhetsintäkter	0	0	0	0
<i>Summa externa intäkter</i>	<i>2 317 453</i>	<i>2 420 289</i>	<i>2 507 490</i>	<i>2 597 124</i>
Kalkylerade pensioner	85 428	88 774	90 913	93 168
Ränta kommunlån	5 963	5 572	6 089	6 892
<i>Summa interna intäkter</i>	<i>91 391</i>	<i>94 345</i>	<i>97 003</i>	<i>100 060</i>
Summa intäkter	2 408 844	2 514 635	2 604 493	2 697 184
Kostnader				
Pensionskostnader	-92 901	-100 312	-108 170	-118 162
Finansiella kostnader	-54 400	-56 274	-58 286	-73 802
Verksamhetskostnader	-29 632	-48 550	-49 935	-51 536
Avskrivningar skattefinansierad verksamhet	-42 215	-43 114	-45 213	-48 578
<i>Summa externa kostnader</i>	<i>-219 148</i>	<i>-248 250</i>	<i>-261 605</i>	<i>-292 078</i>
Utbetalade kommunbidrag	-2 128 589	-2 194 928	-2 226 575	-2 260 324
Ränta på eget kapital och fonder	0	0	0	0
<i>Summa interna kostnader</i>	<i>-2 128 589</i>	<i>-2 194 928</i>	<i>-2 226 575</i>	<i>-2 260 324</i>
Summa kostnader	-2 347 736	-2 443 178	-2 488 180	-2 552 403
Avfalls återhämtning av underskott	700	0	0	0
Resultat för finansieringen	61 807	71 457	116 313	144 781

Sammanställning av investeringsplan 2019-2023

Investeringar tkr	2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023
Kommunstyrelsen	42 070	38 070	40 550	67 500	56 800	229 700
Övriga nämnder	21 500	15 500	15 450	14 650	14 650	14 650
Samhällsbyggnadsnämnden	31 430	46 275	40 105	34 295	36 875	36 925
Avgiftsfinansierad verksamhet	76 154	63 050	72 284	88 555	57 545	23 045
Summa investeringar	171 154	162 895	168 389	205 000	165 870	304 320

Sammanställning av driftbudget

	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Vård- och omsorgsnämnden	690 091	722 332	734 034	745 998
Socialnämnden	222 209	211 703	207 003	210 377
Kultur- och utbildningsnämnden		270 300	273 154	277 607
varav tidigare kultur- och fritidsnämnden	70 372	82 506	82 318	83 660
varav tidigare utbildningsnämnden	182 131	187 794	190 836	193 947
Barn- och ungdomsnämnden	804 807	822 646	849 940	863 795
Miljöskyddsnämnden	12 342	12 531	11 963	11 650
Samhällsbyggnadsnämnden		54 019	53 456	53 311
varav tidigare samhällsbyggnadsnämnden	11 391	10 719	9 861	9 005
varav tidigare tekniska nämnden	42 712	43 300	43 595	44 306
Exploatering	1 000	300	403	407
Kommunstyrelsen	86 132	95 632	92 084	92 569
Överförmyndarnämnden	5 402	5 466	4 538	4 612
Avfall	-700	0	0	0
VA	0	0	0	0
Summa kommunbidrag	2 127 889	2 194 928	2 226 575	2 260 324

Tillväxtprogram 2019–2028

– med Alingsås in i framtiden

Sammanfattning

Tillväxtprogrammet med tillhörande övergripande finansieringsplan visar på vilka möjligheter det finns i Alingsås kommun samt hur Alingsås kommun skulle kunna utvecklas de kommande tio åren.

Tillväxtprogrammet är ett underlag till kommunens flerårsstrategi och övrig samhällsplanering. Programmet anger de politiska prioriteringar som ligger till grund för kommunal planering och investeringar. Programmet ska ge underlag till de expansionsinvesteringar som planeras och peka ut särskilda utvecklingsprojekt men ersätter inte beslut för enskilda projekt. Varje enskilt projekt kommer att erfordra noggranna kalkyler och utredningar. Tillväxtprogrammet är ett 10-årigt underlag för långsiktig planering och utgör en signal till omvärlden om den politiska viljeyttringen. Ekonomiska övergripande beräkningar finns framtaget för att se vilken möjlighet som finns till en hållbar ekonomi för att finansiera både kommunal välfärd och nödvändig infrastruktur. Planen utgör dessutom grunden för kommunens lagstadgade bostadsförsörjningsansvar.

Den allt starkare befolkningstillväxten och de ambitioner som finns för Alingsås medför att vi nu står inför flera viktiga framtidsinvesteringar, men alla investeringar låter sig inte förverkligas samtidigt utan ska ske på ett sätt som inte äventyrar den ekonomiska stabiliteten. Kommunen, näringslivet och kommunens egna bolag kommer alla att vara viktiga i förverkligandet av de stora framtidsinvesteringarna som väntar.

I den kommunala 5-åriga investeringsplanen konkretiseras tillväxtplanerna efter det att marknadsintresset har stämts av och nödvändiga årliga analyser av gällande tillväxtprogram har gjorts. Först då blir planerna till beslut och mer exakta beräkningar sker utifrån att kostnadstäckning ska finnas för både drift och avskrivningar, men också investeringsutrymme. Utifrån det 3-åriga perspektivet, som utgör den lagstadgade budgeten, har planering övergått till verkställighet och avtal tecknas med berörda externa parter. Först då påverkar utbyggnadsplanerna kommunens budget på olika sätt och ska i huvudsak medföra positiva överskott.

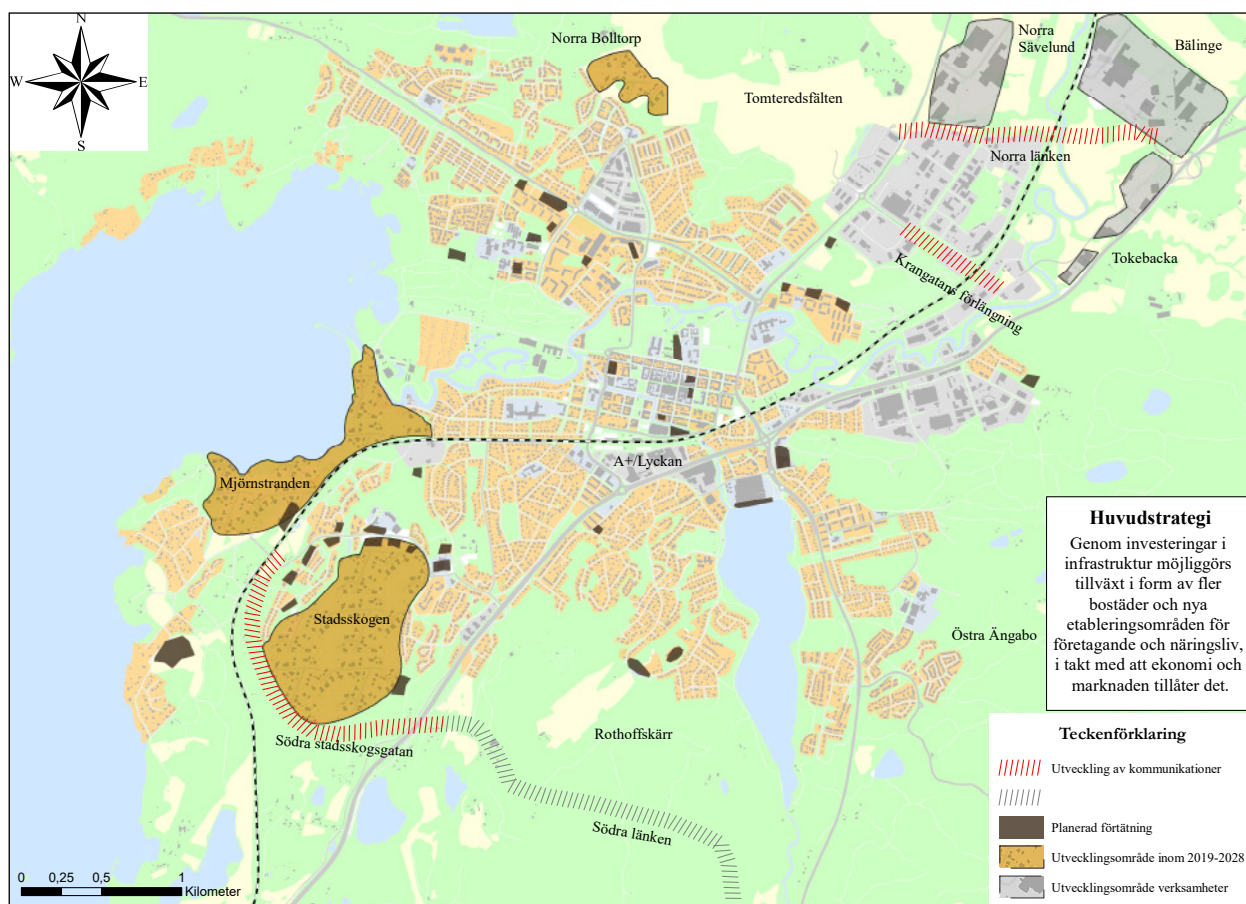
Syftet med tillväxtprogrammet är att ta ett samlat grepp med ett kommunalt concernperspektiv på vilka investeringar som kommunen avser göra. Tillväxtprogrammets utgångspunkt är att Alingsås skall fortsätta utvecklas på ett hållbart sätt som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov.

Huvudinriktningen för utvecklingen inom de kommande tio åren utgår från att:

- Minst 1000 bostäder skall skapas inom tillväxtprogrammets 10-årsperiod.
- Valfrihet i boendeform och kostnadsnivå ska finnas.
- Infrastruktur i form av vatten- och avloppsledningar, vägar och kollektivtrafik behöver byggas för att möta framtida behov.
- Mark för verksamheter ska göras tillgänglig. Med en ökande befolkning växer även attraktionskraften för kommunen att locka till sig verksamheter.
- Finansiering ska bland annat ske genom exploateringsvinster som är en central del i finansieringen av kommande investeringar.

Alingsås är en attraktiv kommun att bo, verka och arbeta i. Det är i grunden mycket positivt. Det är också viktigt att vi värnar om stadens unika identitet och bevarar den kulturhistoriska stadskärna som vi har. Alingsås växer när vi blir fler, vilket ställer olika krav på investeringar i bostäder och infrastruktur. Det ställer också krav på vårt sätt att arbeta, både internt och externt, för att klara av efterfrågan på tillväxt i form av fler bostäder, skolor, sporthallar, samt en fungerande infrastruktur. Därtill kommer den höga efterfrågan på industrimark för företag som vill etablera sig eller växa. Kommunen har planmonopol enligt lag, vilket både ställer krav men också inger möjligheter.

Alingsås kommun har arbetat och arbetar löpande med bostadsbyggnation genom förtätning, vilket innebär att bebygga luckor i staden istället för att skapa helt nya bostadsområden. Denna strategi har många fördelar, bland annat att nya bostäder byggs i kollektivtrafiknära lägen och att nyproduktionen skapar förutsättningar för att utveckla och förbättra allmänna anläggningar. Dessa mindre projekt räcker dock inte för att nå det mål för nyproduktion av bostäder som kommunen har satt i

Tillväxtprogram 2019-2028. För att uppnå målet om att bygga minst 1 000 nya bostäder den kommande tioårsperioden behöver Alingsås kommun driva större stadsutvecklingsprojekt.

Alingsås kommun behöver identifiera större stadsutvecklingsprojekt där det ryms ett stort antal nya bostäder. Syftet med dessa projekt är dels att bygga nya bostäder och dels att binda samman olika delar av kommunen. Alingsås har skapat ett nytt bostadsområde de senaste åren, Stadsskogen. Stadsskogen fortsätter att utvecklas och det planeras för en utbyggnad av ytterligare ungefär 800 bostäder den kommande tioårsperioden. På längre sikt planeras att påbörja utveckling av Rothoffskärr, där det finns möjlighet att på sikt bygga uppemot 4 000 nya bostäder.

Kommunen är en av de största markägarna i Alingsås, vilket ger en större möjlighet att påverka markanvändningen än vad planmonopolet ger. Som markägare finns det stora möjligheter att genom markanvisningar påverka hur kommunalägd mark exploateras. Kommunen agerar i dessa fall som markägare snarare än myndighet och har därför möjlighet att styra exploateringen utöver det som anges av plan- och bygglagen. Därför anses markanvisning vara ett viktigt verktyg för kommunen i sitt arbete för en ökad bostadsproduktion under de kommande åren.

Direktanvisning anses vara den lämpligaste markanvisningsmetoden för större stadsutvecklingsprojekt eftersom exploatören förväntas ta ett mer omfattande ansvar för både planprocessen och utbyggnation av samhällsservice. Med anledning av detta är det viktigt att ta in exploatörer tidigt i planprocessen för att kunna ta tillvara på deras kompetens samt fördela investeringskostnaderna.

Alingsås är en del i en snabbt växande region. Det innebär konkurrens om både arbetskraft och entreprenörer, främst inom byggsektorn, vilket i sin tur leder till dels stigande priser och dels svårigheter att uppnå kommunens planerade tillväxt. Ska vi lyckas med att genomföra våra tillväxtplaner måste ett effektivare arbetssätt tillämpas inom hela samhällsbyggnadsstrukturen. Det kan bara ske genom samarbete med marknadens olika aktörer.

Planprocessen tar lång tid och därför behöver den också tåla omvärldens förändringar. Flexibilitet i detaljplanerna är ett måste och större flexibla detaljplaner kan vara en möjlighet. Tonvikt skall snarare fokuseras på gatustruktur, tomtindelning och total byggnadsvolym än dagens för detaljerade begränsningar.

Utveckling inom tillväxtprogrammets tioårsperiod (2019-2028)

Nedan beskrivs vilka områden Alingsås kommun tänker utveckla inom tillväxtprogrammets tioårsperiod. Beskrivningen kompletteras med kartan på tilltänkta utvecklingsområden. Huvudstrategin är att genom investeringar i infrastruktur möjliggöra tillväxt i form av fler bostäder och nya etableringsområden för företagande och näringsliv, i takt med att ekonomin och marknaden tillåter det. Ett antal förtätningsprojekt pågår och kommer startas i Alingsås stad. Då dessa i regel inte innebär vare sig kommunal investering eller intäkt och många gånger är relativt små är dessa inte upptagna i tillväxtprogrammet.

Stadsskogen

Stadsskogen är ett volymområde för bostadsbyggande. Området öppnades upp för ungefär tio år sedan, där kommunen investerade i en tillfartsled, Stadsskogsgatan, samt skola och förskolor. Karaktären på området är "stad i skog" där en medvetet mycket blandad bebyggelse anpassas till naturens villkor. Fortsatt utbyggnad i norra delen, senare kompletterad med utbyggnad i den sydligare delen ger möjlighet för cirka 800 bostäder. För att området i sin helhet ska få goda kommunikationer är anläggandet av Södra stadsskogsvägen mot lokalväg och E20 nödvändig. Planläggning för bostäder etapp 4 och 5 pågår, med cirka 200-300 bostäder. Vidare planläggning i Stadsskogen medför behov av att bygga ut Södra Stadsskogsvägen. Planprogram för Södra Stadsskogen och en lokaliseringsplan för Södra Stadsskogsvägen kan tas fram parallellt och det planeras att påbörjas under år 2019.

Norra Bolltorp

Bolltorpsområdet byggdes ut för ungefär tio år sedan. En fortsatt utbyggnad i norr och nordöst föreslås genomföras under kommande tioårsperiod. Bolltorpsområdet kommer att utvecklas tillsammans med marknadens aktörer, vilket kommer att innebära ett utvecklat handelsområde och fler bostäder. Bolltorpsområdet kommer att bestå av blandad bebyggelse. Kommunens del i utvecklingen kommer främst att bestå av infrastruktur och kommunal service. Endast begränsad utbyggnad bedöms möjlig innan en ny väg mellan Vänersborgsvägen och Bolltorp. Ett planprogram för ett utvecklat handelsområde och fler bostäder i enlighet med tillväxtprogrammet behöver tas fram och det planeras att påbörjas under år 2019.

A+/Lyckan

I centrala Alingsås stad finns A+/Lyckan som är ett omvandlingsområde i anslutning till Alingsås station.

Tack vare sitt centrala läge med närhet till Alingsås station kan området utvecklas till ett kluster av personal-intensiva verksamheter. Det är även fördelaktigt att bebygga delar av A+/Lyckan med studentbostäder för att ge ungdomar som studerar på annan ort möjlighet att bo kvar i Alingsås kommun.

Mjörnstranden

Mjörnstranden kommer att utvecklas tillsammans med Stadsskogen för att förbättra områdets tillgänglighet. Med Mjörnstranden finns möjlighet att inom den kommande tioårsperioden skapa ett attraktivt område med strandpromenad, idrott, bostäder, skola, utökad marina, modern campingplats, restaurang, med mera. Den kommunala investeringen hänförs främst till infrastruktur. Mjörnstranden kan med fördel utvecklas tillsammans med marknadens aktörer. Utveckling av Mjörnstranden förutsätter att Södra Stadsskogsvägen först byggts ut. Översyn av befintligt planprogram, framtaget 2010, behöver göras. Arbete med planprogrammet föreslås ske parallellt med planprogram för Södra Stadsskogen och lokaliseringsplan för Södra Stadsskogsvägen.

Verksamhetsområde Norr och Norra länken

Högt prioriterat i tillväxtprogrammet är utbyggnad av Norra länken och verksamhetsområden i den nordöstra delen av Alingsås tätort. Byggnation av Norra länken medför att trafikflödet från Norra Bolltorp och verksamhetsområden, kan slussas utanför staden fram till det nybyggda Balingemotet ut på E20. Alingsås stadskärna får därigenom minskat trafikflöde av både tunga och miljöfarliga transporter. Kommunen har behov av att planlägga mark för verksamheter. Planläggning bör föregås av ett planprogram för Verksamhetsområde Norr. En uppdaterad lokaliseringsplan för Norra länken bör tas fram parallellt med planprogrammet. Utbyggnad av Norra Länken krävs inte för att möjliggöra Verksamhetsområde Norr men en lokalisering behövs för att kunna påbörja planläggning.

Målbild, ansvar och finansiering för tillväxtprogrammet - planprioritering

Område	2019	2020	2021	2022	2023
Trafikstrategi (strategisk trafikplan)	Antagande i KF				
Södra Stadsskogs- vägen	Trafikutredning/ lokaliseringsplan	Trafikutredning/ lokaliseringsplan	Planeringsarbete	Planeringsarbete	Byggstart
Södra Stadsskogen	Planprogram	Planprogram	Detaljplanläggning	Detaljplanläggning	Detaljplanläggning
Mjörnstranden	Översyn nuvarande planprogram	Översyn nuvarande planprogram	Översyn nuvarande planprogram/ detaljplanläggning	Detaljplanläggning	Byggstart
Norra Bolltorp	Planprogram	Planprogram/ detaljplanläggning	Byggstart		
Krangatans förlängning	Strategiskt planeringsarbete	Strategiskt planeringsarbete	Byggstart	Byggnation	
Norra länken	Trafikutredning/ lokaliseringsplan	Trafikutredning/ lokaliseringsplan	Detaljplanläggning	Detaljplanläggning	Byggstart
Verksamhetsområde Norr	Planprogram	Planprogram/ detaljplanläggning	Detaljplanläggning	Detaljplanläggning	Färdig planlagd verksamhetsmark

Tidsplan – målbild

Det kan krävas både planprogram och detaljplane-
läggning för att kunna genomföra de olika projekt som
pekas ut som den politiska prioriteringen i tillväxt-
programmet och planprioriteringen. Det finns vissa
osäkerheter kring hur lång tid arbetet med planprogram
och detaljplanläggning tar, därför används namnet
målbild för att tydliggöra politikens prioritering för
respektive projekt.

Ansvar för planprogram och detaljplaner kopplade till tillväxtprogrammet

Kommunfullmäktige beslutade under hösten 2017
att kommunstyrelsen får i ansvar att ansvara för den
övergripande detaljplanebeställningen, som utgör
prioriteringsordning för framtagande av detaljplaner.
Kommunstyrelsen gavs även rätt att i samband med
detaljplanebeställningen avgöra om en detaljplan är av
strategisk betydelse för tillväxtprogrammets genomför-
ande som slutligt ska fastställas i kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen har bland annat det övergripande
ansvaret för översiktlig planering av användning av mark
och vatten samt utvecklingen av strategiskt viktiga områ-
den, infrastruktur, bostadsförsörjning samt strategisk
lokalplanering av kommunens verksamhetslokaler.

Därav är det kommunstyrelsens uppgift att beställa
och säkerställa genomförandet av planprogram och
detaljplanläggning av strategiskt viktiga områden som
är utpekade i tillväxtprogrammet.

Finansiering av planprogram och detalj- planer kopplade till tillväxtprogrammet

För att möjliggöra finansieringen av framtagande av
planprogram och detaljplanläggning kommer Alli-
ansen använda sig av tomtförsäljningarnas överskott.
Dessa medel ska användas för att ta fram trafikstrategi,
planprogram etc.

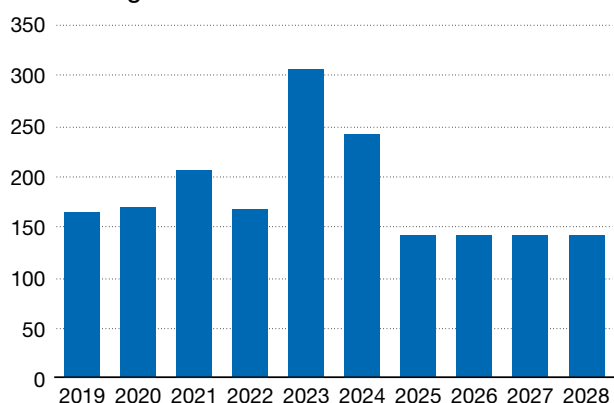
Kommunen bör ha en resultatnivå som uppgår till
minst tre procent av skatter och bidrag för att kunna
genomföra tillväxtprogrammet utan att försätta kom-
munen i en sämre finansiell situation. Om kommunens
kassaflöde blir lägre än planerat kommer det behövas
finansiering i form av lån för att kunna genomföra till-
växtprogrammet.

Den övergripande finansieringen av tillväxtpro-
grammet ska möjliggöras genom en effektiv exploate-
ringsverksamhet där markförsäljning delvis ska kunna
finansiera investeringar i bland annat infrastruktur. I
takt med att respektive område utvecklas och färdig-
ställs kommer det ställa krav på ett effektivt exploate-
ringsarbete för att finansieringsplanen ska vara hållbar.
Alingsås kommun antog under våren 2018 nya riktlin-
jer för markanvisning och dessa tydliggör vilka meto-
der som finns för markförsäljning.

I dagsläget finns det grova uppskattningar om stor-
leken på kommande investeringar. När ovan nämnda
utredningar, lokaliseringsplaner och planprogram är
framtagna kommer det finnas en mer detaljerad kalkyl
för respektive investeringsobjekt.

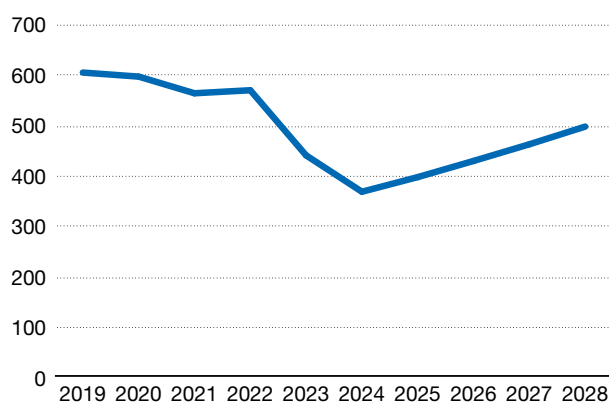
Finansieringsplan för tillväxtprogrammet

Investeringar

Alingsås kommun har en planerad investeringsvolym om ungefär 1 800 mnkr för den kommande tioårsperioden. Utöver investeringar i tillväxtprogrammet tillkommer re- och anpassningsinvesteringar, expansionsinvesteringar samt avgiftsfinansierade investeringar. De avgiftsfinansierade investeringarna påverkar inte kommunens resultat, men kassaflödet påverkas.

Likvida medel

Den övergripande finansieringsplanen visar hur kommunen planerar hantera de framtida kassaflödena.

Den övergripande finansieringsplanen utgår från ett resultat om tre procent i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag. Finansieringsplanen innehåller inte några upptagna lån för att finansiera kommunens investeringar utan det kan hanteras genom årens kassaflöden. Som tydliggörs i grafen ovan så prognostiseras de likvida medlen minska fram till år 2024 då investeringsvolymerna är höga för att sedan återhämta sig.

Kultur- och fritidsnämnden

Nolhaga sport- och parkbad

X

Barn- och ungdomsnämnden

Förskola Noltorp

X

Förskola Nolhaga

X

Noltorpsskolan

X

Vård- och äldreomsorgsnämnden

Nytt äldreboende

X

Kommunstyrelsen

Kabomhuset

X

Lokalförsörjningsplanen visar planerade större projekt inom den kommande femårsperioden. Vissa av projekten är påbörjade medan andra är på ett planeringsstadium.

Ny ishall

Det finns ett stort behov av en ny ishall, alternativt en ordentlig ombyggnation, av nuvarande ishall. Därför finns det med ett uppdrag att skyndsamt ta fram en plan för ombyggnation och eventuell tillbyggnation av nuvarande ishall. Det hade varit gynnsamt om nuvarande ishall kunde kompletteras med ytterligare en isyta för att möjliggöra tillräcklig istid för framförallt kommunens barn och ungdomar.

Nolhaga sport- och parkbad

Nolhaga sport- och parkbad har planerad öppning i början av år 2019.

Förskola Noltorp

Det finns ett behov av en ny större förskola i Noltorp. I Noltorp finns det ett förslag att ersätta Lövhuddans förskola, Noltorps förskola och Nolängens förskola. Det är en tomt i anslutning till där Lövhuddans förskola ligger idag och förslaget innefattar en förskola för cirka 150 barn. Ett arbete för att utreda parkeringsmöjligheter samt gång- och cykelstråk har påbörjats av Fabs. Barn- och ungdomsnämnden har beslutat om att ge Fabs i uppdrag att genomföra en förstudie.

Förskola Nollhaga

I januari 2018 lämnade Samhällsbyggnadsnämnden positivt planbesked för att inleda ett planarbete för att få fram en ny detaljplan för en förskola i Nollhaga (Sörhaga 2:4) som kan omfatta 6-8 avdelningar (cirka 120 barn). Förskolan syftar till att täcka behovet av de barn som idag går i paviljonger med tillfälligt bygglov och delvis för de förskoleavdelningar som finns i skolor som behöver utrymmas för att ge plats åt skolbarnen.

Noltorpsskolan

Trångboddheten på Noltorpsskolan kommer att få en lösning när den byggs ut. Arbete med lokalprogram pågår. Från dagens elevantal på 469 elever kommer Noltorpsskolan att ha en kapacitet på 600 elever. Fabs har påbörjat arbetet med om- och tillbyggnation av Noltorpsskolan och tillhörande idrottshall. Om- och tillbyggnationen av Noltorpsskolan väntas vara färdig år 2021.

Nytt äldreboende

Behovet av bostäder i gruppboendemiljö har ökat under senare år och en fortsatt ökning är att vänta. Befolkningsökningen i de högsta åldersgrupperna förväntas stiga markant från mitten av 2020-talet för att nå en kulmen och fortsatt vara på en hög nivå under hela 2030-talet.

Av landets 290 kommuner har 30-40 procent börjat införa välfärdsteknik på sina äldreboenden. Det handlar om digitala larm, sensorer, nattkameror och olika typer av mobila enheter. 60 procent av boendena har föråldrade analoga trygghetslarm. Många kommuner är duktiga på viss välfärdsteknik, men ser inte hela strukturen. I stället gör man stödinsatser för tillfälliga behov inom ett område och på enskilda boenden. Digitala lösningar måste integreras i ett och samma system. Systemet ska kunna användas för att sätta individen i fokus, säkra natten, förbättra arbetsmiljön, bemanna bättre och följa upp insatser.

Dyra digitala lösningar går inte att räkna hem om de ska installeras i varje hem utan stordriftsfördelarna med övervakningskameror, sensorer och översättarmöjligheter etc. måste installeras och nyttjas optimalt för att få den mest effektiva vårdformen.

Vårt förslag är att till år 2023 ska Alingsås bygga ett nytt modernt äldreboende som nyttjar alla tekniska möjligheter för att nå optimal effektivitet. För att klara det här ska flera delar samverka - byggare, verksamhet men också kommunens kompetens inom digitalisering.

Kabomhuset

Kommunstyrelsen beslutade innan sommaren att anta en ny målbild för kvarteret Solen 14 (Kabom). Den innebär att befintliga byggnader ska inrymma kontorslokaler och befintliga parkeringar omvandlas till byggrätter för bostäder. Minst 50 procent av byggrätterna bör avse hyresrätter, för att minska bristen på dessa.

**ALLI
ANSEN**

CENTERPARTIET

Liberalerna

ALINGSÅS
KOMMUN

Postadress. Alingsås kommun, 441 81 Alingsås

Besöksadress: Rådhuset, Stora torget

Tel: 0322-61 60 00, Fax: 0322-61 67 30

www.alingsas.se